

Bemesting aanpassen aan vitaliteit grond

Tekst: Henk van den Berg
teelt- en bedrijfsadvies
(0252) 340301 / 06-51312207
Fotografie: René Faas

Bemesting is geen eenheidsworst. De vitaliteit van de bodem speelt een grote rol in de manier waarop er bemest moet worden. In een goed onderhouden vitale bodem zitten veel voedingsstoffen die onder gunstige omstandigheden vrijkomen. Ook kan een groeiende plant deze voedingsstoffen vrij goed uit de grond loskrijgen. De plant groeit alleen nog niet als we hem planten en de omstandigheden waarbij voedingsstoffen vrijkomen, zijn lang niet altijd aanwezig als onze planten behoefte aan die voeding hebben.

BASISVRUCHTBAARHEID

Een grond heeft van nature een bepaalde vruchtbaarheid. Als we deze niet uitputten en steeds bijbrengen wat er wordt afgehaald, zal deze vruchtbaarheid redelijk in stand blijven. Halen we er meer af dan er wordt bijgebracht, verarmt de grond. Als dat gebeurt, vermindert ook het vermogen van de grond om voedingsstoffen vast te houden, waardoor de verarming via uitspoeling versnelt. Tevens wordt door deze uitspoeling het milieu onnodig belast. Als deze verarming dus wordt veroorzaakt door regelgeving, dan kun je gerust stellen dat deze regels milieuvervuiling in de hand werken. Eigenlijk zou dit een constant punt moeten zijn in elke discussie met de overheid die organische bemesting aan banden legt. Uitleggen dus. Door de jaren heen hebben we echter

best wel een beetje roofofbouw gepleegd op de grond waarop we telen. Vroeger gebeurde dat alleen maar met de mensen die te weinig geld hadden om mest of compost te kopen. Toen deze toediening aan banden ging, waren die telers het eerste de klos. Vrijwel direct zagen zij het in de resultaten. Zelfs met dezelfde kunstmestgift was het resultaat minder. Dit kwam voor een deel doordat deze schrale grond eerder uitspoelde, maar ook doordat de planten niets meer uit de grond konden halen. De goede kwekers konden in de eerste jaren nog profiteren van de basisvoorraad die ze in de voorgaande jaren hadden opgebouwd. Zo leek men in eerste instantie best met een beetje minder mest toe te kunnen, de spaarpot was immers nog vol. Nu ook dat langzaam begint te verdwijnen, gaat het ook bij de goede kwekers schrijnen. Tijd voor gedegen nadenken over de oplossing. Belangrijk is dat we met regelgeving te maken hebben en dat we moeten zorgen dat we goede planten op de grond kunnen blijven telen.

GEEN FOUTE DINGEN DOEN

Bemesten waar het niet nodig is, geeft geen resultaat. Het kan zelfs zo zijn dat de bemesting negatief is. Het gebruiken van compost op grond met ruim voldoende organische stof, kan op den duur een slemperige grond opleveren. Dit is jammer, omdat deze compost beter op een schrale grond had kunnen liggen waar het wel nodig is. Dit houdt in dat we dus eerst goed moeten weten wat vruchtbare en wat arme grond is. Met één keer in de drie jaar een grondmonster nemen, kunnen we dit al peilen. Met organische bemesting moeten we ook

rekening houden met de verschillen binnen een perceel. Bij de minerale bemesting hebben we ook te maken met deze bodemvruchtbaarheid. Als we weten dat een plant tweederde van de stikstof gebruikt in de eerste derde van zijn groeicyclus, is het niet moeilijk om te raden dat er in het voorjaar het meeste nodig is. Een vruchtbare grond geeft door mineralisatie stikstof vrij. Dit gaat het snelst bij een hoge temperatuur en veel vocht. Deze omstandigheid komt het meest voor in de nazomer. Dit houdt dus in dat zelfs een goede grond in het voorjaar te weinig stikstof vrijgeeft, zodat er ook op een vruchtbare grond moet worden bijgemest. Anders ligt dit in de nazomer. Op een schrale grond moet in de nazomer worden bemest om de planten aan de groei te houden. Gebeurt dit niet, dan zal de vitaliteit en de gezondheid van de plant afnemen. Op een vruchtbare grond is er op dat moment eten zat voor de plant. We kunnen er zelfs last van hebben dat er meer stikstof vrijkomt dan we voor de planten wenselijk achten.

WETEN WAT JE DOET

Alleen als je goed weet wat de voorraad van de grond is, kun je naar behoefte bemesten. Een bijmestmonster zegt niets over de stikstof die later uit de bodem vrijkomt. Alleen als goed duidelijk is hoe de grond in elkaar zit, kun je goed bemesten. Alles hetzelfde doen is niet meer van deze tijd. Het kan dat de ene kweker het totaal anders doet dan de andere, maar dat ze het allebei goed doen. Er moet dan wel serieus over de bemesting worden nagedacht, want bij de vaste planten heeft ook elke plant nog eens zijn eigen behoeften en ritmes.

